

Յ Ե Ն Ո Ւ Յ Ո Ւ Մ Ն

Ռոտաուտառեկ յոճարդոթիմանն նստակ ուղարկողներն մուս-
դիր կընենք որ յոճարդոթիմանն նոր կարգադրոթիմանց համարաւտ սյուս-
նետեւ օտար նրկիր ուղարկողոց նամակներու վրայ **Տ Ա Ս Է** կոսկէի նամակա-
դրոցմ պիտի կոչոյի, եւ ոչ **Ե Օ Բ Ը**: Եւրոպայոթիման, որ այս պատճառաւ
առիպրեհաւ, նրկու նամակի 10ական քր. տուգանք վճարել, այսպիսի նամակ-
ներն սյուսնետեւ կը մկործ:

ՅՂԵԱԿՑՈՒԹԻՒՆԷ “ՀԱՆԴԻՍՒ”

ՊՕԹՈՒԵՆ — Ն. Զ. — Ընդունեցանք բաժանորդա-
դերն եւ այս թուէն սկսեալ ուղարկել կ'ուղարկենք
շաբե 2եր յիշած հասցէին:

ՊԱՂԱՏԱՏ. — Մ. Տ. — 2եր ուղարկեմք դրանց փոխ-
դէն “Հանդիս” անցալ տարու արդոց շրջանն
եւ այս տարու թուէն ուղարկեցիր եւ կ'ուղար-
կենք շարունակաբար: Եւրոպայոց ներ 2եր տա-
մակըսեալ, եւ կը բաղանք “Հանդիս” տա-
րածման մասին 2եր խոստումս գործադրեալ
տեսնել:

ՍՈՒՂԱԿԱՆ. — Դ. Մ. Գ. — 2եր Ապրիլ 4 թուա-
դրան պատուական ընդունած ենք ներկայիս
լոյց հանդեր: Ուղարկեցանք ուղարկուելի,
Համալոյց նրկողի ծանուցանել, նրկ ամբողջ
դարձրենք ընդունել:

ՏՐԱՊԻՏԱՆ. — Ա. Մ. Գ. — Եւրոպայոցին կարող չէ
ամէն թուին նոր հասցէ տալ տալ: Հասցենք
կը տալագրուին այսպէս: Ինչպէս կ'ուղարկուի
խմբագրութեան: Համբերեցէ՛ք մինչեւ որ տալա-
գրեալը ստացին:

ՏՓՂԻՍ. — Տ. Ն. — Կ'աղարկուիր 2եր ինդիքը կա-
տարել, եւ կը գրենք մանրամասն: “Աղբիւր”,
1885 տարին ամբողջ կը պակսի մեզի, ըսց ոչ
1887/88: Եւրոպայոցին, որ կը հաճոյի տնայն
շնորհել մեզ:

ԵՍԶԿԱՏ. — Գ. Վ. Ա. — Ընդունեցանք 2եր բարձուն
եւ այս թուոյս նետ կ'ուղարկենք “Հանդիս” նա-
խորդ թուին: Եթէ արեւմտեանք “Հանդիս” տա-
րածել այն կողմին, ինչպէս կը խոստանայ,
շնորհագրութեւ կը կարողանանք խմբագրութեւն:

ԵՍԶԿԱՏԻՐՈՒԹԻՒՆ “ՀԱՆԴԻՍՒ”

ՅՈՐԴՈՐ

ԵՂԵԱԿՑՈՒՆԷՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Հաստատուելի է Տրապիզոն, 2 Փետր. 1882:

Այս ընկերութեան կազմակերպութեան սկզբնա-
գրական եղան էն չինք պատուաւոր, աշխոյժ, գոր-
ծունեայ եւ ազատասեր երիտասարդ, որոց անխնայ
ջանքը, անձնաւոր զոհողութիւնը, անխնայեի եւ
անկեղծ եւ անխնայ յարստեալութիւնն արգարեւ հիա-
նալի եւ գրեալ է. ոչ ընկալեմք գովաւորութիւնը, ոչ
խոյզեղաւ սպէշը եւ ոչ հակառակութիւնն ձեռնհաս
եղան դերներ, յուսալուս եւ ահաբեկ ընել, որով այս-
շաբ ժողովք մէջ բազմաթիւ ազգայնաց որեւէ պի-
տայք հայթայթելով անոց արտառուչ հոտաշնորհները,
արտանքի որդիք, դռն գաւա մարտաւ անքիւ, շա-
ռազանութիւնն ու տաքնապիւնը ի հիմանք ըստ կարի
բաւնալով դերներ միթիթարեցին, խնամեցին եւ կերա-
կեցին եւ անոց յորդանա արտառուք ցամաքեցուցին
առատանեւ նպաստիւք եւ նուիրոց ազգայնաց տե-
ւանք եւ բարեբաղը, որոց առատանեւութեան ի խա-
բոց օրով անհաւն շնորհակալութիւն կը մտաւանդեն:

Սակայն թշուառաց օրորոքը բազմապէս եւ
առեւտրական շահոց դադարման պատճառաւ բարեբա-
ղը նուազին դերներ յորդոց Հ-նրի Ա-նրի պար-
ներկական աննամուտ եւ միմանեւ բաժանորդաց եւ
անոց ձեռք իրենք բարեկամաց պարմանութեան եւ
առատանեւութեանը գիւնէլ: Երբեք զի կարեցին ար-
գահարի թշուառաց, կարգաւելով անոց իրենց յօժա-
րեալով եւ առատանեւութեանը արեւը եւ օրեկով անոց
դռնեւ արտառուք եւ ի փութարեւն ընդունելով երեւ-
առեւ եւ անմուռ շնորհակալութիւն եւ Առատեւ
օրհնութիւնը դրոց իրոյ:
Իւրաքանչիւր բարեբաղ իւր նաւերը կ'ըստ ուղար-
կել 2երեւ Մ-նրից խմբագրութեան կամ Ընկե-
րութեան գանձագրութեան այս հասցէով:

M. PIERRE MISSIR

Trebizonde
(Turquie d'Asie)

Տրապիզոն, 11/23 Մարտ. 1889:

ԱՂԱՏԱՏԻՐ ԲԱՐԵԲԱՐ ՈՍՄ

ԻՂԵԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀՈՒՆԳԱՐԵՐԷՆ ԱՄՍԵԹԵՐԻԹ

Յ Դ Ի 5. ՄԱՅ Ի Ս 1889

ՅՈՒԶ. ՍԻՄԵՏԵԱՆ. — Բերնատտ յարեւ. (Թագ. Պատ- կանեալի բաժանագրութիւնը. — բաժանագրին պատկերել)	129
ԵՆՏ. ՄՈՒՆԵՐԵԱՆ. — Լեւոնիկի Հայոց երաւունք.	130
ԿԵՐ. ԲԵՆԵԶՈՒՆ. — Էլ մը Հայաստանի պատմու- թիւնն	133
Խ. ՈՐԱԿՈՒԵԱՆ. — Խաղաղաց իրաւունքի է կ'ըստ Ս. Ղաւորաց	136
ԹԷՈՒՐ. ՓՈՂԱՆԵԱՆ. — Հայոց առեւտրական յարա- բերութիւնները: Ժի. եւ ԺԼ. դարեւան մէջ է Հուկարաց	140
ՅԵՎ. ԳՐԵՐԻՍԻԵԱՆ. — Ժերմի երկրորդ: Է. — — Գրեւորեալները: Հասարակ կրթութեան ընկերութեան ընդհանուր ժողովը է կերպ-Հայաս- թաղը	148
Գ. Գ. — Հայք է Եւրասիա	150
ՂԱԿ. ԱՆԵՔԷՐԵԱՆ. — Պատմական յիշատակարան- ներ Եւրոպայոցին ուղարկել գրեալներ	152

Մանրագրոց:

Տատեան փառ.	156
Պարթաւոյն երգութիւն	157
Տատեանական կենսը:	
Երեւանեւայ կողմակի նոր Երեւոյ մը	157
Երեւանեւայ Երեւ. — Բ.	157
Երեւանայ մշակութիւն	157

Մատնագրութիւն եւ Գնդարուստ:

Պատմական բաժանագրութիւնը	158
Երեւանեւայ Երեւանեւայ կողմակի	158
Երեւանեւայ Երեւանեւայ	159
Գաղաթիւ Հայաստան մը	159

ԻՆՆ Նոր քան կայ Հայոց վրայ:

Հայաստանեւ Երեւ.	160
Ե. Ե. Կարպետի երեւոյն է Սիւրապ	160
Արեւելեան երեւոյն	160

Քննարկում:

Սննդական քնն:	
Բնական Եւրոպայոց	
Եւրոպայոց անգլիկութիւն մը:	Կ'ըստ մեզ:

ՆՈՐ ՀՐԵՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԷՐ

Յ Ի Գ Օ

ՊԵՐԼԵ ՄԳԵԾՈՒԹԵՐԵՆ

ՊԵՏԿԵՐՆԵՐ

ԴՊՏՅՆ ԶՈՒՆՑ ԿՅՐԻ

ՏՊ. Գ. (ԹԵՐԲ) 43 ԵՐԵՍ

ԳՐՆՆ Ը՛ 1 ՐՐ.

ՏՓԽԻՍ 1889

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԱՐԳՐԱՅԻՆՍԻ ԳՂԱՐԱՆ

ԳՆՈՐԳ ԶՈՒՐԱՐ

ՎԷՊԵՐ

ԵՒ

ՊԵՏԿԵՐՆԵՐ

ՏՊ. Զ. (ԹԵՐԲ) 72 ԵՐԵՍ

ԳՐՆՆ Ը՛ 1 ՐՈՒՐ. 50 ԿՈՊ.

ԹՈՍՏՈՎ (ԴՈՒՅԻ ԺՂՈՐ) 1889

ՏՂԱՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՑԵՐ-ԱՐԻՆՆԱՐԱՆՆԵՐ

ՄԱՍԿԱՐԵՆԻԹԻՒՆ

ԱՐԳԻ ԵՆԴՈՎԱՆԻՄՈՒԹԵՆՆԵՐ ՄԵԼ

ՅՆ ՍՏՈՒԵՐԱԿՈՎ ՊԵՏԿԵՐՈՎ

(Հանեալ «ՀԱՆԻԲՍ», օրագրէ, յաւելումով:)

Ի. Գ. Գ.

ՄԻԻԲ. ՈՒԻՏԵ

ՏՊ. Ե. ԳՐՆՆ Ը՛ 50 ՍԵՆԳ.

ՎԻՆՆԵՆԱ՛

ՄՈՒԹԱՐԱՆ ՏՂԱՐԱՆ

1889.

“ԲՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՑՈՇՏՆՈՒԹԻՒՆ,” (Natur und Offenbarung.)

Բնական գիտութեանք նորաւոր շնուութիւններն ու գիտելի ընթերցող աշխարհիս մէջ տարածելու համար՝ Գրեմարիս հրատարակութեան պարբերական թերթըրուն ամենամիշին եւ ամենին ամենի տարածուածն է Գրեմարիս եւ Գրեմարիսի մանու գրեմարիս թերթին:

Գրեմարիս նպատակն է՝ Գրեմարիսիս ու նորա թարգմանիկներն իրարմ զատել, բնական գիտութիւններն համար միայն եզրակացութիւններն դրել, եւ մարդու բարձրագոյն զգացման տեսող կարեւոր դէմ մատարել: — Արդէն 35 տարի է որ յաղորդեմարիս իւր պաշտօնն կը վարէ:

Բովանդակութիւն:

1. Ինքնագիր հաստատեմարիս:
2. Բնական գիտութեանք մէջ եղած յառաջգիտութեան զայ յարեմարիս «գիտական տեսութիւն»:
3. Մարդ տեղեկութիւններ:
4. Երկնային նշաններուն զայ կանխա. գուշարութիւն:
5. Հնարագործութիւն:
6. Այս Գրեմարիս թերթերեալ երկերուն զայ մատենադասութիւն:
7. Հարցմանք եւ պատասխան:

Այն մար 66 երես տար մէ կ'իւն եւ տարեկանը 8 մարդ կ'արժէ:

Կարգադրուիւ

Fr. Al. Westrick

Հրատարակիչ
Aschendorff'sche Buchhandlung
in Münster.

Բնական գիտութեանք հետամուտներու շատ կարեւոր:

ԳՆՆԱՄՈՒՐԻ ԳՈՐԵՍՏՈՒՆ

Արեւմտեան 1884ին Պատուաւ Վարդապետի Եւ 1885ին Կարգա. Բարի Եւ անառականութեան պաշտօնարարներն մշտնապէս:

Արեւմտեան 1884ին մեծ ակի գործարար Եւ Արեւմտեան Կարգա. Եւ անառականութեան պաշտօնարարներն մշտնապէս:

ԳՆՆԱՄՈՒՐ ԵՒ ԳՆՆԱՎ (PIANO & PIANINO)

Անառական գործարար, արեւմտեան (styl), արեւմտեան յարեմարիս (mécanique), Արեւմտեան եւ այլն անով:

6 տարեկ նրաշխարհագրութիւն:

Արեւմտեան եւ արեւմտեան արեւմտեան արեւմտեան:

CLAVIER-FABRIK von FRANZ BELEHRADEK

Wien, VII. Mechitharistengasse 4.

(8)

ԱՆՆԵՆԳ

ԸՆՏԻՐ ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ ԱՍՈՒԻ (ՉՈՒՒԱ) ԵՒ ԱՍՈՒԵՂԷՆ

ԿԸ ՄԷՏԱԿԱՐԱՐԻ

ԱՍՈՒԵՂԷՆԱՅ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆ

FRANZ TEMPUS

ODRAU (Österr. Schlesien), Stiftsstrasse Nr. 258.

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆԱՅ ԵՒ ԱԶԻԱՐՀԱԿԱՆԱՅ

ՆՈՇՆԳԷՍ

վարժարանաց համազգեստի համար

ՍԵԱԻ, ԹՈՒԽ, ՍՊԻՏԱԿ, ԵՒ ԱՅԼՆ

ԼԱՅՆՈՒԹԻՒՆՆ 130—140 ՍԱՆԴԻՄԵՏԻՐԻ ՄԷԿ ՄԵՏԻՐԸ 4 ՔԻՈՐԻՆ

ՕՐԻՆԱԿ ԿՈՒՂԱՐԱՐՈՒԻ ԶՐԻ: ԱՌԱՋՈՒՄՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄՈՒ ԿՈՂՄՆ

(11)

ԱՐԺԱՆ

ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ԵՊԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՄԵՏԱՂԵԱՅ ՍՊԱՍՈՒՅ

ԱՍՂԱԿՈՐԾՈՒԹԵԱՆ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԳԻՎԱԿԱՆ ԵՒ ԶԿԵՍԵՆՂԵԱՆ

Joh. Müller

Wien, I. Spiegelgasse 10.

ԼՈՐԱՏԻՈՒԼԻԱԿԱՏԱՐ

ԲԱՐԱԳԻՐՔ

ԳԵՐՄԱՆԵՐԷՆ ՀԱՅԵՐԷՆ

(104 ԹԵՐԹ = 1667 ԵՐԵՍ)

ՎԻԵՆԱ 1889

ՄԻԻԲԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԹՊԹԱԿԱԳՐ՝ ԿՈՒՐ ԿՐԱԿՐԹ 20 Ֆր. = 10 ԲՐԸ.

ԹՊԹՊՐ՝ = 10 Ֆր.

ԿՐԱԿԱԿՐ՝ 22 Ֆր. = 11 լուլ. ԹՊԹՊՐ՝ = 10 Ֆր.

ՃԱՐԽԱՆ ԺԱԿՐ՝ 80 ԿՈՎ. = 170 Ֆր.:

Վ. Ի. Ե. Ն. Ա. Մ. Խ. Թ. Ա. Ր. Ե. Ն. Տ. Պ. Ա. Ր. Ա. Ն.